

Bartha: az egészségügy mindenkinek elérhető

A 2001-ben született kórháztvörvény végrehajtását az új kormány felfüggesztette. A jelenlegi törvénytervezet előreláthatólag februárban kerül a kormány elé. A parlament egészségügyi bizottságának tagját, Bartha Lászlót (képünkön) a régi és az új jogszabálytervezet összehasonlítására kértük. A volt szegedi polgármester ennek kapcsán a két évvel ezelőtt Szegeden tervezett egészségügyi átalakítást, a „szegedi modellt” ért, általa politikainak nevezett támadásokról is beszél.

– *Kezdjük azzal, hogy mivel ért egyet az új törvényben?*

– A mostani tervezet nem olyan szigorú, mint a két évvel ezelőtti, hiszen megengedi, hogy az egészségügyi intézmények gazdasági átalakításában szakmai befektetők, így gyógyszergyártók és -forgalmazók, műszercégek is részt vehessenek. Ezt a törekvést támogatom, de emlékeztetnék arra, hogy az Orbán-kormány törvénytervezetében is ez a tágabb befektetői kör szerepelt. Az akkori ellenzék

azonban mereven elutasította, hogy szakmai befektetők részt vegyenek a privatizációban, mint ahogyan elvetettek a közhasznú társaságokon kívül minden más gazdasági formát. Ehhez képest a mostani törvénytervezet szabad utat enged a betéti társaságoknak, káeftéknek és részvénytársaságoknak is. Tömören: az akkor támadott és a törvénytervezetből kivett lényegi passzusok ma bekerültek a tervezetbe.

– *A készülő törvénnyel kapcsolatos aggályai?*

Fotó: Schmidt Andrea

– A legnagyobb problémát abban látom, hogy az intézmények működésének átalakításáról szóló törvénnyel nem egy időben születik az egészségügyi jogállását rögzítő jogszabály. A kettő ugyanis szorosan összefügg egymással. Az átalakítandó kórházakban dolgozó orvosok és nővérek jogbiztonság nélkül elvesztik védelmüket. Annak idején mi a szegedi egészségügyi intézmények átalakításának tervezésekor elkészítettük a dolgozók kollektív szerződésének tervezetét, rögzítettük, mit garanthatunk számukra az átalakítás esetén. A 2001-es törvény is együtt kezelte a két fontos területet, míg a mostani tervezetben semmilyen garanciát nem látok a dolgozók védelmére. Az Orbán-kormány kórháztvörvénye négy lábon állt, mert rendelkezett mindenről, ami az átalakítással összefügg, a jelenlegi tervezet egy lábon billeg. A másik probléma, hogy nincs társadalmi konszenzus a törvénytervezetről, ami volt a Mikola idején született törvény esetében. Úgy látom: az egyeztetések célja nem a legjobb változat kialakítása, hanem az egészségügyi intézmények átalakításában érdekelt tökéscsoportok érdekeinek szolgálata.

– *Ismerős mondatok, hasonló hangzottak el annak idején a „szegedi modell” kapcsán az akkori ellenzék részéről.*

– A szegedi egészségügy két évvel ezelőtti átalakításának tervezésekor az akkori helyi ellenzék a politikát a szakma elé helyezve támadta a szegedi modellt. Az én vitapartnerem az az Újhelyi István volt, aki ma a szocialisták médiafelelőse, akkor egészségügyi szakértőként támadta a szegedi modellként ismertté vált átalakítási koncepciót. Az ellenérvek politikai szlogenek szintjén fogalmazódtak meg. Az, hogy a szegedi átalakítás nem valósulhatott meg az ellenzék támadása miatt, körülbelül három évvel vetette vissza a város egészségügyének fejlődését.

K. K.

Az információáramlás elősegítése a cél az új „hivatalban”

Képviselői szolgáltató iroda a városházán

Fotó: Miskolczi Róbert

Újhelyi István MSZP-s honatya fogadóórát tart.

Országgyűlési képviselői szolgáltató irodát nyitott a polgármesteri hivatalban Újhelyi István MSZP-s honatya, aki egyúttal fogadóórát is tartott.

A délután három órai kezdésre átlagosnak mondható „tömeg” gyűlt össze: négy-öt nyugdíjas néni és bácsi, valamint egy fiatal anyuka a tinédzser korú lányával üldögélt a városháza folyosóján.

– Mindenki bajjal jön ide – jegyzi meg az egyik úr, aki hamar összebarátkozik a mellette ülő férfival, s beszélgetésükben az egyes kormányok korrump ügyeiről éppúgy szó esik, mint az autópálya hiányáról.

– Anya! Nekimentem! Pont a legrosszabbkor hívtak – bosszankodik a tini és visszaadja édesanyjának a mobilt, amivel játszott. Az asszonyon látszik: rengeteget dolgozik, hogy eltartsa a családját. Miközben várakozunk a többi asszonnyal a fizetések és nyugdíjak körüli vélt vagy valós anomáliákról beszélget.

– Egyébként itt van már a Pisti, az első páciens már be is ment – bizalmasodik a beszélgetőpartner. Közben érkeznek még néhányan, többnyire idősek. Az egyik türelmetlenebb asszonyság bátor-talan kísérletet tesz a tolokodásra, de mivel nem tudja meggyőzni az előtte lévőket ügye fontosságáról, belenyugodva sorsába, visszaül helyére: kénytelen várni a sorára.

– Sokáig voltam bent? – kérdezi a „páciens”, miután elégedetten jön ki a képviselőtől. Szűrös pillantás a válasz. Az események ezután valamelyest fel-

gyorsulnak, köszönhetően annak, hogy „a képviselő úr most már nem fogad hívásokat” mondja a bennfentesek bizalmasságával a következőként kijövő szavazópolgár, aki ezzel a kijelentéssel el is hárítja a támadásokat azzal kapcsolatban, miért is volt bent ilyen sokáig.

– Elnézést! A hölgy után mi következünk! – esat-tan fel az előbb még tolakodó matróna, de mint kiderül hiába: – Csak beszélgetni jöttem ide a barátnőmhöz... – szól a megnyugtató válasz. Lassan én következem, s mire nyílik az iroda ajtaja, az egyik újabb tolakodó ismét szomorúan állapítja meg, megint nem sikerült bejutnia.

– Nem volt még Csongrád megyei országgyűlési képviselőnek olyan típusú szolgáltató irodája, mint amelyet itt szeretnénk megvalósítani – kezdi a beszélgetést Újhelyi István. Gyorsan hozzáteszi: az öt felkeresők jelentős része azonnali utánajárást szeretne elérni ügyében. – A polgármesteri hivatalban könnyebben találjuk meg azokat az információkat, melyekre szükség van. Ráadásul így a város vezetőivel is folyamatos a kapcsolatunk – feleli a képviselő. Az irodában az összes tájékoztató, miniszteri rendeletekkel, törvényekkel kapcsolatos kiadvány megtalálható lesz, így egyfajta kihelyezett országgyűlési irodaként fog működni. Újhelyi hozzátette: elsősorban a saját körzetében élők problémáit szeretné orvosolni, de a más körzetben élőknek is igyekeznek segítséget nyújtani. Az iroda hétfőtől péntekig kilenctől délután egyig áll a szegediek rendelkezésére.

GARAI SZAKÁCS LÁSZLÓ

Decemberben mindig több a munkanélküli Csongrád megyében

Tömeges elbocsátások nélkül

Decemberben Csongrád megyében is több munkanélkülit számolt össze a munkaügyi központ.

A megyében mért adatok megegyeznek az országos helyzetképpel: 2002 utolsó hónapjában ugyanis kis mértékben emelkedett a munkanélküliek száma a novemberhez képest. December végén 14 ezer 277-en voltak állás nélkül Csongrádban, legalábbis ennyi embert regisztrált a munkaügyi központ. Ez azt jelenti, hogy novemberhez képest 389-cel, 5 százalékkal többen keresték fel a városi ügyfélszolgálatokat, mint novemberben. Így a munkanélküliségi ráta 8,1 százalékosra emelkedett, szemben az előző havi 7,8 százalékkal.

Szőke Gábor, a Csongrád Megyei Munkaügyi Központ információs és tájékoztatási osztályvezetője szerint ezek az adatok nem azt jelzik, hogy romlott a munkába állás esélye, hiszen sehonnasem jeleztek tömeges elbocsátásokat. A szakember a tapasztalatok alapján azt állítja, minden esztendő utolsó hónapjában megemelkedik a munkanélküliek száma, aminek két oka van: egyrészt befejeződnek a közmunkák, másrészt a munkáltatók általában decemberben válnak meg több embertől, szemben az év más időszakaival. A bejelentett új állások száma is decemberben a legkevesebb. Sajnos, az évindítások is

rendre rosszabbul alakulnak, a munkaerőpiacon a fellendülés később, februártól-márciustól következik be. A legutolsó elemzett hónap statisztikájából – és ez 2002 decembere – ma még nem lehet messzemenő következtetéseket levonni.

A megyében politikai csatározás nem kíséri a Csongrád Megyei Munkaügyi Központ által nyilvánosságra hozott számsorokat. Ezzel szemben az országban a kormánypártok és az ellenzék között szabályos számháború folyik, hányan is vannak jelenleg munka nélkül, s hogy szaporodott-e az állásra várók tábora a korábbi időszakhoz képest.

A Foglalkoztatáspolitikai és

Munkaügyi Minisztérium ugyanis a munkaügyi hivatalok számsoraiból dolgozik, s nem a KSH időszakonként megjelenő reprezentatív felméréseiből. A regisztrált munkanélküliek száma tehát a kormány szerint 334 ezer volt 2002-ben, a munkanélküliségi ráta enyhén emelkedett az év eleje óta és végül decemberben 5,9 százaléknál landolt. Ezzel szemben kevesebb munkanélküliel számol az ellenzék: a KSH 32 ezer családnál végzett legutóbbi, január 7-én nyilvánosságra hozott reprezentatív felmérésének eredményét „felszorozva” náluk 245 ezres végeredmény született. S mivel a kormányzásuk idején mért legutolsó KSH-adatsor 230

ezres munkanélküli tömegnél állt, máris látszik, hogy azóta 15 ezerrel többen veszítették el az állásukat.

A Fidesz és az MDF politikusai a KSH-minta alapján a munkanélküliek számának erőteljesebb növekedését mutatják ki, az országban várható további leépítések miatt pedig gyarapodó munkanélküli-tábor prognosztizálnak. A számháborúból Csongrád megye ezúttal kimaradt: az előző esztendőben ugyanis schol sem volt tömeges leépítés, a munkanélküliségi ráta alapján pedig a térség megtartotta közepén elfoglalt, 11–12. helyét a megyék rangsorában.

FEKETE KLÁRA

Csak egy kis üdítő

Megannyi embertársunk tisztában van azzal a szikár ténnyel, hogy gondolkodni veszélyes. A túlzott gondolkodásba éhen lehet halni, bizonyos gondolatok pedig után az őrszobán vagy a pokolban kötünk ki. Gondolkodni olyan ártalmas cselekmény, hogy sok embertársunk minden ügyességével és tehetőségével azon van, hogy ne tegye, elkerülje. Az igazság az, hogy sok ügyes ember van az országban, akinek mindez sikerül.

Mármint a gyerekember labdarúgó edzésre is jár. Ilyenkor télen teremben döngöttek, s amíg ezt teszik, el lehet tipegni vásárolni. A nagyközért ottan fénylik a sarkon, az algyói fáklalángok felé innen csattognak tovább a buszok a boldog lot-tónyertesekkel. Szépen, akkurátusan pakoltam a húst, a bort, a kenyeret, a tormát, csupa misztikus dolgokat. Hirtelen eszembe jutott, hogy a kicsi szomjas lesz a futkározás után, ezért a bevásárlókocsit a csilingelő kassza előtt hagyva, legott visszasiettem 1 dobozos üdítőért. Mit tudom én, mi járt a fejemben, hol voltam, Alaszkában vagy Nairobiban. Talán arra gondoltam, hogy én leszek az új színházigazgató Szegeden, és akkor csak a saját darabjaimat fogom játszani, amelyeket persze én rendezek a saját főszereplésemmel, a portárs, a sügő, de még a másik címszereplő feleségem is én leszek, sőt még Gregor József is én leszek. És kész. Meg lehet csinálni, nem olyan bonyolult ügymenet. Csak píz kell hozzá, sok píz. Vagy én leszek az egész városi tévé, kiviszem magamból magamat, de azért majd mutogatok vissza magamnak, hogy aggyá, aggyá má píz. Pízt aggyá, hallod-é! Akik meg ott dolgoztak, azokkal már nem foglalkozom, azok révén már nincs píz. Vagy én leszek a... Az önfeléd gondolkodásból kétségbeesett kiáltás riasztott. Nocsak, nocsak felébredt téli álmából a madártej? Vajon ki kiáltott? Igen, igen, szerénységem kiáltott. Az a másik, örökké éber felettessen rázta bőszen a lelki vészkolompot. Ugyanis azt vette észre, hogy a dobozos üdítőcskét megragadom, majd nemes egyszerűséggel zsebre rakom. Úgy. Pontosan, mintha nem kívánnék fizetni érte, hanem. A boltos kisasszony két méterre pakolhatta az iszonyatosan izgató májkonserveket és nem vette észre. Nem látta meg, hogy lop-tam, miközben persze nem akartam én lopni, dehogy is, csak gondolkodtam. Alltam, hátamat ellepte a hideg angyalmaszat, remegtek odabent a tudóbolyhok. Mert mi van, ha észre veszi. Tényleg, akkor mi van?!

SZÍV ERNŐ